

Fővárosi Ítéltábla
5.Pf.21.915/2011/5.

Kiegészítő ítélet 5.Pf.21.915/2011/9.
sorsz. alatt.

, 2012. szeptember 25.
. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

A Fővárosi Ítéltábla az Érdi Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (1041 Budapest, István út 14.) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság által 2010. szeptember 16. napján meghozott 23.P.26.554/2007/12. számú ítélet ellen a felperes részéről 13. és 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a Ptk. 339. § (1) bekezdésére, 349. § (1) bekezdésére, 355. § (1), (4) bekezdésére alapított keresetében 8.793.174 forint kártérítés és ezen összeg után 2007. március 9. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A felperes a 2009. február 12. napján megtartott első tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy alperesként az önkormányzatot jelöli meg.

A kereset ténybeli alapjául előadta, hogy Budapest kerületében egy vegyes kiskereskedést kívánt nyitni, ezért megállapodott a kerületi önkormányzat polgármesteri hivatalával, hogy bérbe veszi az önkormányzati tulajdonában álló nem lakás céljára szolgáló perbeli helyiséget. Az üzleti tevékenység folytatása

érdekében 2006 májusában megalapította a ... Betéti Társaságot (továbbiakban: Bt.). Az önkormányzat megbízásából eljáró Vagyonkezelő Zrt.-vel, mint bérbeadóval 2006. június 2-án megkötötte a bérleti szerződést. Az önkormányzat polgármesteri hivatala a 2006. július 19-én kelt határozatával megadta zöldség-gyümölcs vegyeskereskedés elnevezéssel a működési engedélyt élelmiszer jellegű vegyes üzlet tevékenységre. Az üzlethelyiséget birtokba vette, saját költségén kifestette, felszerelte, raktárkészlettel töltötte fel és áruszállítás céljára kisteherautót vásárolt. A kiadott jogerős működési engedély birtokában az üzletet megnyitotta. A számú Társasház fellebbezte a működési engedélyt megadó határozatot, melynek folytán Budapest Főváros Közigazgatási Hivatala a 2006. október 6. napján meghozott határozatával megsemmisítette az elsőfokú határozatot és új eljárást rendelt el, melynek lefolytatására Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzatának Jegyzőjét jelölte ki. A 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 43. § (7) bekezdésére alapított másodfokú határozat indokolása szerint az első fokon eljáró hatóság nem hozhatta volna meg a határozatát, mert a közigazgatási szerv a saját ügyének elintézésében nem vehet részt. Működési engedély hiányában nem kívánta folytatni a tevékenységet, ezért a határozat kézhezvételekor az üzletet haladéktalanul bezárta. A megismételt eljárásra kijelölt hatóság elutasította a működési engedély iránti kérelmet, melyet azzal indokolt, hogy az új eljárás során megállapítást nyert, nem járult hozzá a társasház a bérelt helyiség hasznosításának megváltoztatásához, így hiányzik a működési engedély kiadásának egyik feltétele. A fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság 2007. március 9. napján helybenhagyta az elsőfokú határozatot. Ezzel véglegessé vált, hogy az üzleti tevékenységet nem folytathatja.

A felperes az alperes jogellenes magatartását a működési engedélyt megadó 2006. július 19-én kelt határozat meghozatalában jelölte meg, melyet a Ket. 43. § (7) bekezdését és a 2003. évi CXXXIII. törvény 18. § (1), (2) bekezdését sértő, kirívó jogszabály alkalmazási tévedésként értékelt és állította, hogy ez okozta a keresetlevélben részletezett kárát. Kártérítés címén megtéríteni kérte az általa tagi kölcsönként a Bt. veszteségének pótlására fordított 5.091.372 forintot. Előadta, hogy ez az összeg magában foglalja a cégalapítás költségeit (600.300 forint), a bérleti szerződés megkötésének költségeit (246.000 forint szerződéskötési díj és 492.000 forint bérleti díj), az üzlet kifestésének, polcrendszerrel, hűtőgéppel, pénztárgéppel való berendezésének költségét (255.000 forint + 70.800 forint, költözés 120.000 forint, hűtő 40.000 forint, festés 150.000 forint), a kisteherautó fenntartásának költségeit, valamint vételi és eladási ára közötti különbözetet (átírás 80.000 forint, kötelező biztosítás 70.000 forint, üzemanyag költség 108.000 forint, különbözet 60.000 forint). Megtéríteni kérte továbbá 207.846 forintban az üzlet bezárása miatt tönkrement áru értékét és a villanyszolgáltatás 43.956 forint alapdíját. a 2006. októberi árbevétel alapul véve havi 150.000 forint, összesen 1.950.000 forint elmaradt hasznót és az 1.500.000 forint összegű nem vagyoni kárát. Az utóbbit arra tekintettel igényelte, hogy mind érzelmileg, mind fizikailag súlyosan megviselte a biztos megélhetést nyújtó üzlet bezárása, valamint az, hogy emiatt elenyészett a befektetett teljes megtakarítása, anyagi erőforrása. Az üzlet bezárását követően

folyamatosan betegállományban volt, alkalmazottként elhelyezkedni nem tudott, az egészsége megrendült.

Álláspontja szerint az alperes a 2006. november 21-én kelt levelében maga is elismerte a jogsértés tényét, amikor a peren kívüli megegyezés reményében egy hasonló üzlethelyiséget ajánlott fel. Az ajánlata azért nem volt elfogadható, mert a kényszerű bezárást követően már semmilyen megtakarítása nem maradt, így az újabb üzlethelyiséget nem tudta volna felújítani, berendezni és finanszírozni.

A 2009. február 12-én tartott tárgyaláson csatolta a 2007. december 9. napján kelt engedményezési szerződést és előadta, hogy e szerződéssel a Bt., mint engedményező rá engedményezte a perbeli követelést. A személyes meghallgatása során előadta: annak nyomán döntött a Bt. megalapításáról és a bérleti szerződés megkötéséről, hogy az alperesi önkormányzat polgármesteri hivatalának vagyongazdálkodási osztályán arról tájékoztatták, bizonyára megkapja majd a működési engedélyt az élelmiszer üzlet működtetésére, mivel az üzlethelyiség korábban is élelmiszerboltként üzemelt. Előadta továbbá, hogy a működési engedély megadását megelőző időszakban a helyiség irodaként működött.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Hivatkozott Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének a nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletértől és bérbeadásának szabályairól szóló 26/2004. (X. 7.) sz. Önkormányzati rendelete (Ör.) 9., 20., 21., 33., 34. §-ában foglaltakra, valamint a 2006. május 29-én kelt rendelkező nyilatkozatára, melyben felhívta a bérelő figyelmét, hogy a rendelkező levél nem mentesít a helyiségben folytatott tevékenységhez szükséges szakhatósági engedélyek beszerzése és a bérleti szerződésben előírt feltételek betartása alól. Utalt a bérleti szerződés 10. pontjára is, melyben a bérelő tudomásul vette, hogy a szerződés nem mentesíti a tevékenységével összefüggő szakhatósági és egyéb engedélyek, hozzájárulások beszerzése alól. Hangsúlyozta, hogy nem állt bérleti jogviszonyban a felperessel. A felek közötti jogviszonyt elsődlegesen a bérleti szerződés rendezi, amely az Ör. rendelkezéseinek megfelelően került megkötésre. Nem tanúsított jogellenes magatartást, felelősséget elismerő nyilatkozatot sem tett. Nincs okozati összefüggés az önkormányzat magatartása és a kifogásolt határozat meghozatala, valamint az állítólagos kár között. Utalt arra is, hogy a polgármesteri hivatal nem állt közigazgatási jogviszonyban a felperessel. Vitatta a szerződéskötési díj kivételével a kár felmerültét és összecszerúségét.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereset elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 forint perköltséget, valamint külön felhívásra az állam javára 527.600 forint le nem rótt eljárási illetéket. Az ítélet jogi indokolásában kifejtettek szerint a keresetet azért nem tartotta megalapozottnak, mert a felperes a jogellenes alperesi magatartásként a működési engedélyt adó 2006. július 19-én kelt határozatot jelölte meg, azonban a határozat nem az

alperestől, hanem a polgármesteri hivataltól származik, így ha ennek kapcsán be is bizonyosodott volna a jogellenes magatartás, azt nem az alperes tanúsította. Megjegyezte: amennyiben a felperes a polgármesteri hivatalt perelte volna, a kereset abban az esetben sem lett volna alapos, mert ugyan jogellenes volt, hogy a polgármesteri hivatal a Ket. 43. § (7) bekezdésében foglaltakat megszegve saját ügyének elintézésében vett részt, de ez nem áll okozati összefüggésben a felperest ért kárral, mert egy másik, erre kijelölt hatóságnak is ugyanilyen tartalmú határozatot kellett volna hoznia, a működési engedély ugyanis a társasházi közgyűlés tiltó határozatának hiányában megadható volt. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes a bérleti szerződés megkötése előtt ígéretet tett a működési engedély megadására. A felperes nem is az alperes, hanem a polgármesteri hivatal ígéretére hivatkozott, de maga sem állította, hogy határozott ígéretet kapott volna. Akkor is csak a határozat meghozatalát követően bekövetkezett kár megtérítését igényelhetné, ha fennállt volna a Ptk. 349. § (1) bekezdése és a 339. § (1) bekezdése valamennyi tényállási eleme. A felperes a polgármesteri hivatal határozatának jogerőre emelkedéséről kapott tájékoztatás után megkezdhette az üzlet üzemeltetését, ezért a polgármesteri hivataltól követelhetné az ezt követően felmerült indokolt kiadásait. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy az engedményezőtől és az engedményestől származó aláírás alapján megállapítható volt, hogy az engedményezési szerződés érvényesen létrejött, mely tény egyébként az alperes sem vitatta, csak annak kiderítését indítványozta, szerepel-e a társaság könyvelésében az okirat és milyen módon. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azonban szükségtelen volt az erre irányuló bizonyítás lefolytatása, mert nem volna akadálya az eredményes jogérvényesítésnek, ha nem lenne része az engedményezés a könyvelésnek, hiszen az engedményezési szerződés érvényesen létrejött.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tényekből megalapozatlan következtetéseket vont le. Nem vitásan az önkormányzat és annak polgármesteri hivatala között az ügyben érdekazonosság áll fenn. Alperesként mindvégig az önkormányzatot és nem annak polgármesteri hivatalát jelölte meg. Ténykérdés, hogy az alperes megbízásából eljáró Vagyonkezelő Zrt.-vel bérleti szerződést kötött. A jogellenes alperesi magatartást nem a tárgyaláson, hanem a keresetlevélben adta elő, ezért jogszabálysértő a kereset tárgyalási jegyzőkönyv alapján történt elutasítása azzal az indokkal, hogy az ott megjelölt jogellenes magatartást nem az alperes tanúsította. A Pp. alapján a beadványokat a tartalmuk szerint kell elbírálni. A jogellenes magatartást az önkormányzat és annak polgármesteri hivatala együttesen tanúsította, hiszen a bérleti szerződés megkötésére előzetes érdeklődései nyomán került sor annak a tájékoztatásnak a birtokában, hogy biztosan megkapja majd a működési engedélyt, és amint a tények mutatják, az engedélyt a polgármesteri hivatal jogellenesen meg is adta. Iratellenes az az ítéleti megállapítás, miszerint nem bizonyította az alperes által tett ígéretet. Hivatkozott Sz. A. tanúvallomására, mely alapján megállapítható, hogy a bérleti szerződés előkészítése során az önkormányzat a már említett tájékoztatást adta. Nem is

lehetett másként, hiszen a bérleti szerződésben meg kellett jelölni azt a tevékenységi kört, amelyre vonatkozó működési engedélyt a bérlő csak később kapja meg. A társasház hozzájárulását és az egyéb engedélyeket is az önkormányzat szerezte be.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül, mert annak fellebbezéssel nem érintett első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A felperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla elsőként azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben felhozottak folytán történt-e a Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazására okot adó eljárási szabálysértés az elsőfokú eljárásban.

A felperes alaptalanul kifogásolja, hogy az elsőfokú bíróság az alperes személyét illetően az általa hangosan diktált jegyzőkönyvben foglaltakra hivatkozott. A tárgyalási jegyzőkönyvnek mint közokiratnak a Pp. 195. § (1) bekezdése szerinti, egyebek között a benne foglalt nyilatkozatok megtételét igazoló teljes bizonyító ereje van, a Pp. 195. § (6) bekezdésében foglalt ellenbizonyítás pedig adott esetben csak a Pp. 118. § (3) bekezdésében szabályozott kijavítás, illetve kiegészítés formájában lehetséges. A felperes keresetlevelében eredetileg az alperesi önkormányzat polgármesteri hivatalát jelölte meg alperesként, majd a 2009. február 12-én megtartott első tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy az alperes az önkormányzat, amelyet az ítélet elleni fellebbezésében is megerősített. Az elsőfokú eljárásban tehát ezzel összefüggésben semmilyen eljárási szabálysértés nem történt.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a Fővárosi Ítéltábla érdemi döntésével is egyetért, viszont csak részben osztja az elsőfokú bíróság jogi álláspontját annak releváns indokait illetően.

A felperes keresetlevelében foglalt tényelőadása, amelyben még az alperesi eljárással okozati összefüggésben az őt saját személyében ért különféle károkra hivatkozott, nem fér össze a tényelőadással ki nem egészített engedményezési szerződés csatolásával. A felperes ez utóbbi által ugyanis a perben egyidejűleg állította, hogy a megjelölt jogellenes magatartásokat az alperes és annak polgármesteri hivatala is tanúsította és ezzel okozati összefüggésben neki magának, valamint a Bt.-nek ugyanazon kára keletkezett. Ezt az ellentmondást a felperes a fellebbezésében az alperes és annak polgármesteri hivatala együttes károkozására vonatkozó hivatkozásával igyekezett feloldani (Ptk. 344. §). Ezzel szemben tényként az állapítható meg, hogy a bérleti szerződést a Vagyonkezelő Zrt. és a Bt. kötötte. A felperes által a fellebbezésben hivatkozott, **Sz. A.** tanú vallomására alapított, a szerződéskötést megelőző tájékoztatás a Ptk. 205. § (3) bekezdésének megfelelő eljárás, és nem hatósági jogkör gyakorlása volt. Ha a tanú a megkötendő bérleti szerződést érintő valamely lényeges körülmény tekintetében téves tájékoztatást adott, úgy ezért a Ptk. 315. §-ából következően a bérbeadó, a

Vagyonkezelő Zrt. a bérlővel, a Bt.-vel szemben a szerződésszegés szabályai szerint felel. Minthogy a felperes által csatolt engedményezési szerződés nem ilyen, szerződésszegésből a Vagyonkezelő Zrt.-vel szembeni követelés, hanem a polgármesteri hivatal által a Bt.-nek szerződésen kívül okozott kár megtérítésével kapcsolatos követelés átruházására vonatkozik, a felperes a téves tájékoztatás tényére alapítottan aktív és passzív perbeli legitimáció hiányában eredménnyel igényt nem érvényesíthet. Ebből következően nem is vizsgálható, hogy történt-e téves tájékoztatás.

Azt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a működési engedély iránti kérelemnek helyt adó elsőfokú határozatot a hatósági jogkörben eljáró polgármesteri hivatalnak kell betudni. A hivataltól elkülönülő jogi személyiséggel rendelkező alperesi önkormányzatot a hivatal eljárásáért helytállási kötelezettség - erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés, illetve megállapodás hiányában - nem terheli. Az alperes passzív perbeli legitimációjának hiányában a jelen per keretében nem vizsgálható, hogy a perben félként nem szereplő polgármesteri hivatal eljárása jogszerű volt-e, illetve a felperes által érvényesített kárral okozati összefüggésben van-e. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásából az erre vonatkozóan kifejtetteket mellőzi.

Megjegyzi, hogy a felperes által érvényesített kárigényből a Bt. megalakításával kapcsolatban előterjesztett költségigény, továbbá a nem vagyoni kárigény csak a felperes személyes követelése és nem pedig a Bt. által átruházott követelés lehet. A költségigény azonban a felperessel sem nem szerződő, sem hatósági jogkörben el nem járó alperessel szemben alaptalan. A személyhez fűződő jogokat - adott esetben irreleváns kivételektől eltekintve - a Ptk. 85. § (1) bekezdése értelmében csak személyesen lehet érvényesíteni. A nem vagyoni kárigény alapja a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerint csak személyiségi jogsértés lehet, a felperes pedig elő sem adta, ehhez képest nem is igazolta, hogy az alperes mely magatartása és milyen személyiségi jogát sértette volna.

A kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése és 86. § (3) bekezdése alapján kötelezte az alperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése szerinti, a másodfokú eljárás munkaigénye alapján mérsékelt, áfát is tartalmazó ügyvédi díjából álló másodfokú költségének megfizetésére.

A feljegyzett fellebbezési illeték viseléséről a felperes által előterjesztett és jogerősen még el nem bírált költségmentesség iránti kérelem folytán a Pp. 225. § (6) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla kiegészítő ítéletben fog majd határozni.

Budapest, 2012. február 28.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Tibold Ágnes s.k.
bíró

Dr. Lente Sándor s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Fővárosi Ítéltábla
5.Pf.21.915/2011/9.

A Fővárosi Ítéltábla az Érdi Ügyvédi Iroda képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata (1041 Budapest, István út 14.) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság által 2010. szeptember 16. napján meghozott 23.P.26.554/2007/12. számú ítélet ellen a felperes részéről 13. és 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

k i e g é s z í t ő í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 527.600 (ötszázhuszonhétezer-hatszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A kiegészítő ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesnek a másodfokú eljárásban előterjesztett teljes vagy részleges költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét a Fővárosi Ítéltábla Pf.5. sorszámú végzésével elutasította és a határozat jogerőre emelkedését megelőzően meghozott, ugyancsak Pf.5. sorszámú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, egyben az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes javára

másodfokú perkötségben marasztalta. A jogerős ítélet indokolásában utalt arra, hogy a fellebbezési illeték viseléséről a Pp. 225. § (6) bekezdésben foglaltakra figyelemmel kiegészítő ítéletben fog határozni.

A Pf.5. sorszámú végzés ellen a felperes részéről Pf.6. sorszámon tett fellebbezés folytán a Kúria Pf.IV.24.662/2012/2. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla végzését helybenhagyta. A felperes teljes vagy részleges költségmentesség engedélyezése iránti kérelmének most már jogerős elutasítására figyelemmel a Pp. 225. § (6) bekezdés alapján kiegészítő ítélet hozatala vált szükségessé.

Az eredménytelenül fellebbező felperest a tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére kellett az Itv. 74. § (3) bekezdés szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezni. Annak mértéke a 8.793.174 forint másodfokú perértékre tekintettel 527.600 forint (6 %).

Budapest, 2012. szeptember 25.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Tibold Ágnes s.k.
bíró

Dr. Lente Sándor s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: